

EU:s Restaureringsförordning

Vad är det och vad händer

Utmaningar och möjligheter för vattenvården

Erik Årnfelt Havs och vattenmyndigheten

Havs
och Vatten
myndigheten

Vem är jag

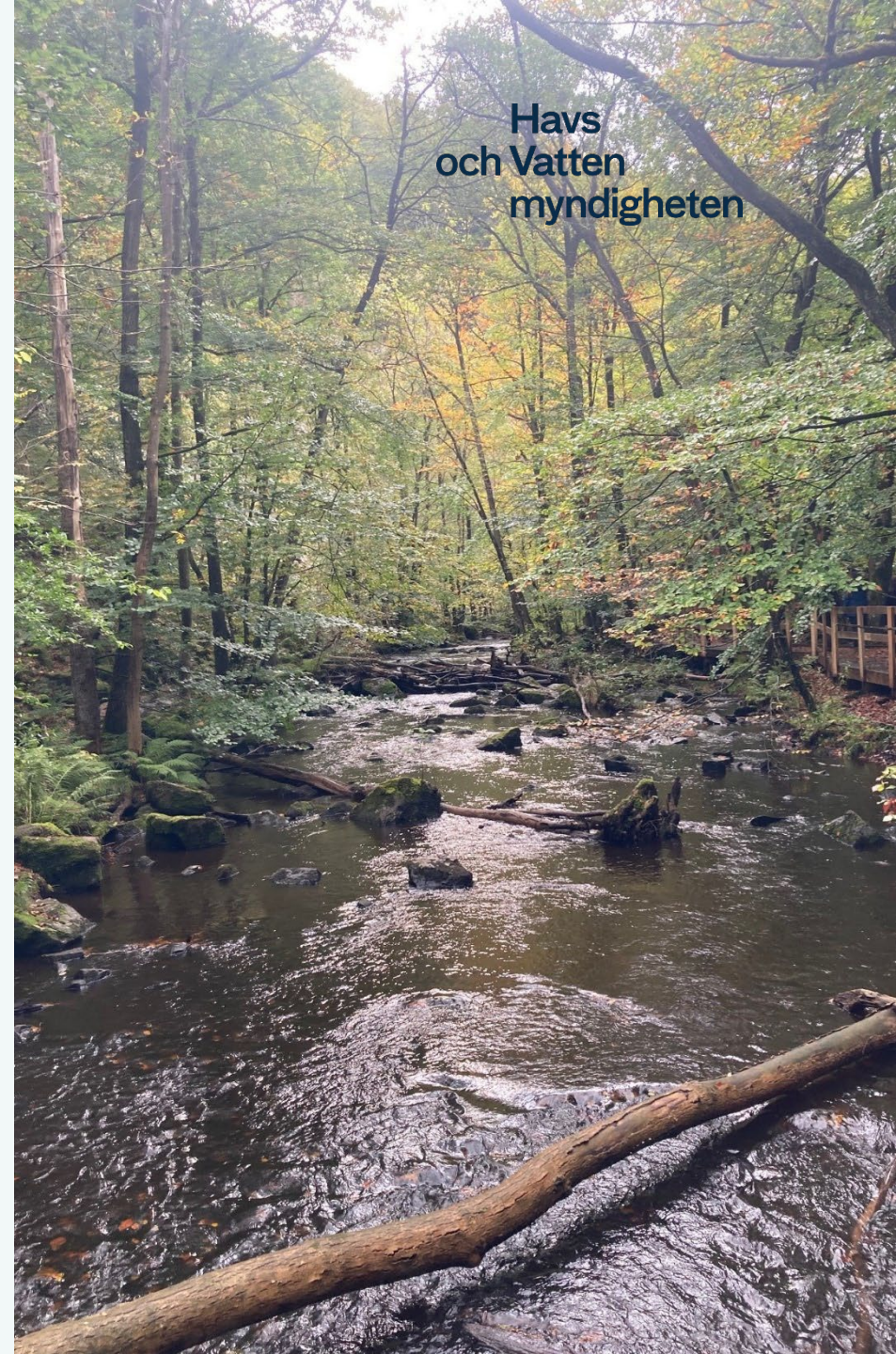
- » Erik Årnfelt
- » Havs och vattenmyndigheten sedan 2018
- » Länsstyrelsen 20+ år
- » Restaurering, vattenvård i sötvatten, art- och habitatdirektivet, NRL mm.
- » Var del i Svenska förhandlings-teamet under ordförandeskapet våren 2023

Vad är nya restaureringslagen

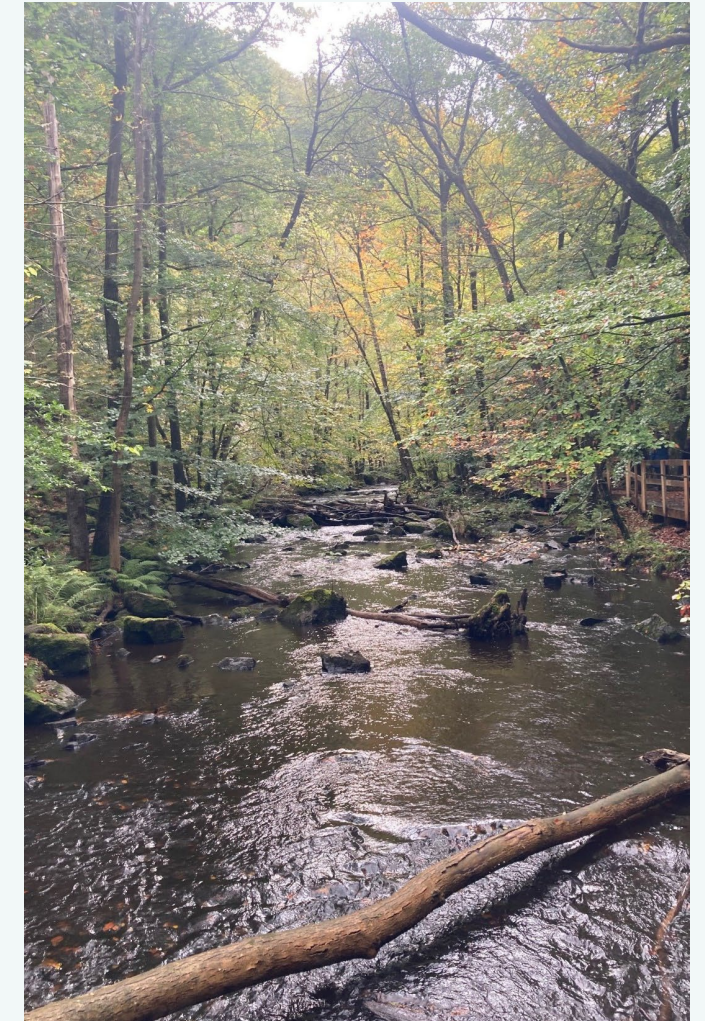
- » Ett åtagande i EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030.
- » Avsikt att åtgärda brister i nuvarande naturvård och klimatarbete + mer landskapstänk.
- » Tidigare frivilliga mål om restaurering gav få resultat.
- » En direktverkande förordning, behöver inte införas i nationell lag
- » **EU:s svar på CBD- konventionen om biologisk mångfald**
 - Senast 2030 är 30 procent av alla utarmade ekosystem under pågående restaurering eller i gynnsamt tillstånd efter genomförd restaurering (T2, T11)

Havs
och Vatten
myndigheten

Lagen trädde i kraft 18 augusti 2024

- » Kapitel I ALLMÄNNA BESTÄMMELSER Art 1-3
 - Syfte, övergripande mål och definitioner EU-mål om 20% på EU-nivå
- » Kapitel II RESTAURERINGSMÅL OCH RESTAURERINGSSKYLDIGHETER
 - Art 4-5 Fasta mål för restaurering av naturtyper och arter enligt Art- och habitatdirektivet och Eunis i marin miljö
 - Art 6 - 7 Undantag för energiproduktion och försvar
 - Art 8 -13 Strömmande vatten, urban miljö, jordbruksmark, skog
- » KAPITEL III NATIONELLA RESTAURERINGSPLANER
 - Art 14-19 Restaureringsplanen
- » KAPITEL IV ÖVERVAKNING OCH RAPPORTERING
 - Art 20-21 Övervakning och rapportering
 - Art 22- 28 Införande uppdateringar mm

Olika mål i olika delar

Havs
och Vatten
myndigheten

%-mål för restaurering och återskapande på MS

uppnå en ökande trend.. till dess att de tillfredsställande nivåer ... har uppnåtts

Protected
Habitat Types

Habitats of
protected
species

Marine
Habitats

Urban
ecosystems

River
connectivity

Pollinators

Agro-
ecosystems*

Forest
ecosystems

3 billion
additional
trees*

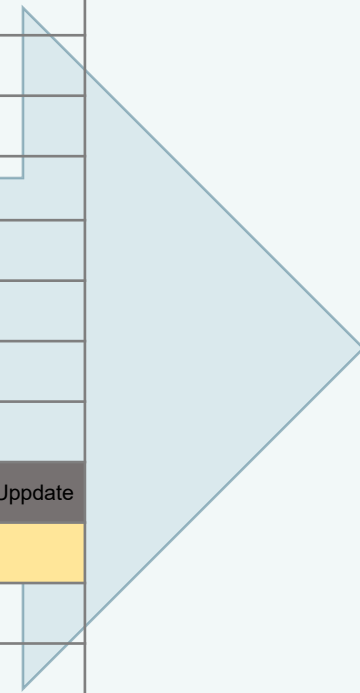
Samma som art-
och habitatdirektivet

bidra till att uppfylla unionens
mål att restaurera
minst 25 000 km vattendrag

Tidsplan för lagen →2050

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Naturtyper						30 %										60 %	
Livsmiljöer för arter																	
Fritt strömmande vatten						BT 25'											
Känd status naturtyper						90%										100%	
Inledande övervakning och kunskaps- samanställning																	
Tillfredsställande nivåer																	
NRP Inlämning																	
NRP Granskning																	
NRP Slutförande																	
NRP Uppdatering							Update										Update
Status och trend efter åtgärd																	
Areal och tillstånd naturtyper	Art 17						Art 17						Art 17				
Restaurerad areal																	
Borttagna barriärer, FFR																	
Progress report																	

Nationella restaureringsplanen 1 september 2026

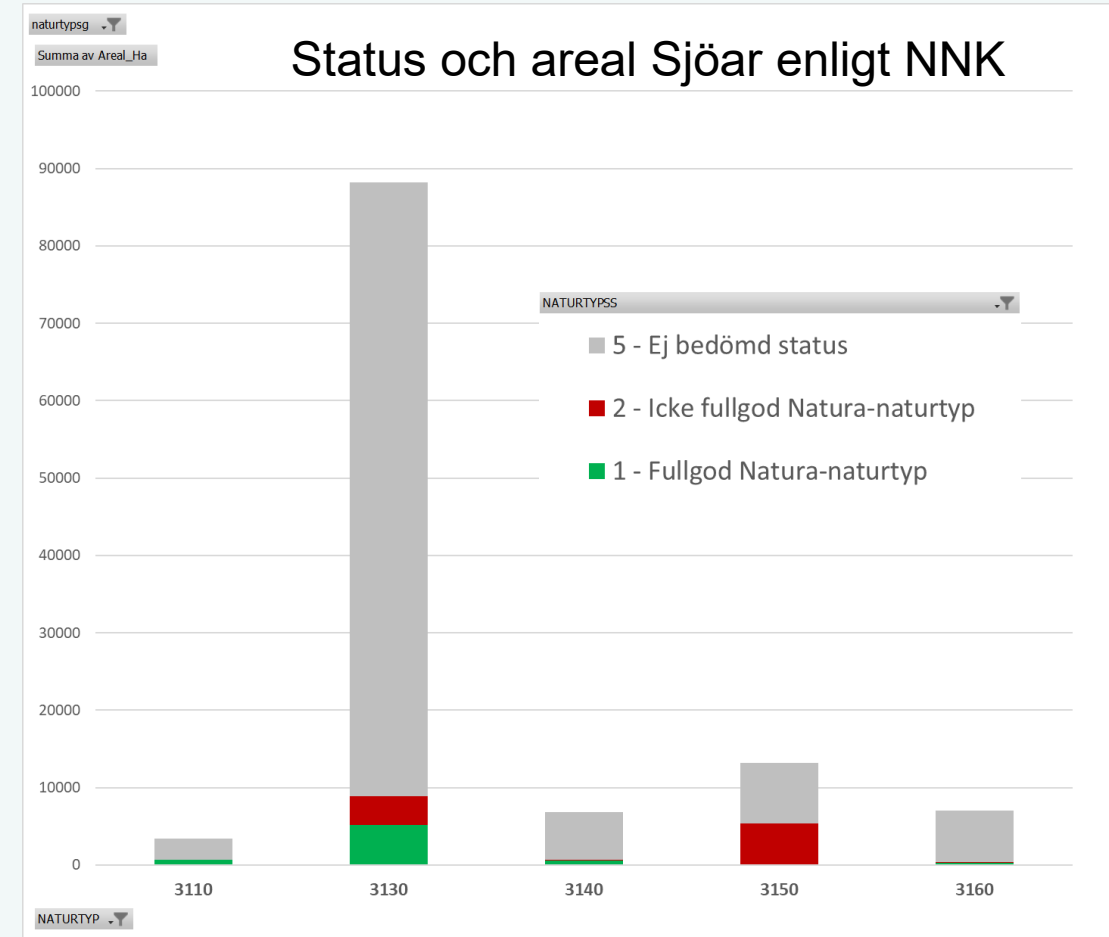
- » **Formatet utformas nu. Till kommittén 25 november**
- » **Sedan extremt kort genomförandetid**
- » **Version 1 detaljerad fram till 2030, översiktlig efter det.**
 - Arealer
 - Kartor, var åtgärder ska till
 - Kostnader
 - Utpekade vandringshinder
- Part A – Övergripande
- Part B – Mål och åtagande per artikel 4-13
- Part C – Åtgärder
- Annex III - Inventory of surface water barriers

Kunskapsunderlag Naturtyper och livsmiljöer för arter

Naturtyper, oberoende av Natura 2000 eller ej.

1. Var finns naturtyperna? Och vilket tillstånd är dom i?
2. Vilka åtgärder måste till för att nå gott tillstånd samt återetablera naturtyperna?
3. Hur stor är gynnsam referensareal?
4. Vad är livsmiljöer för arter? Var finns de? Och hur restaurerar/återskapar vi dom

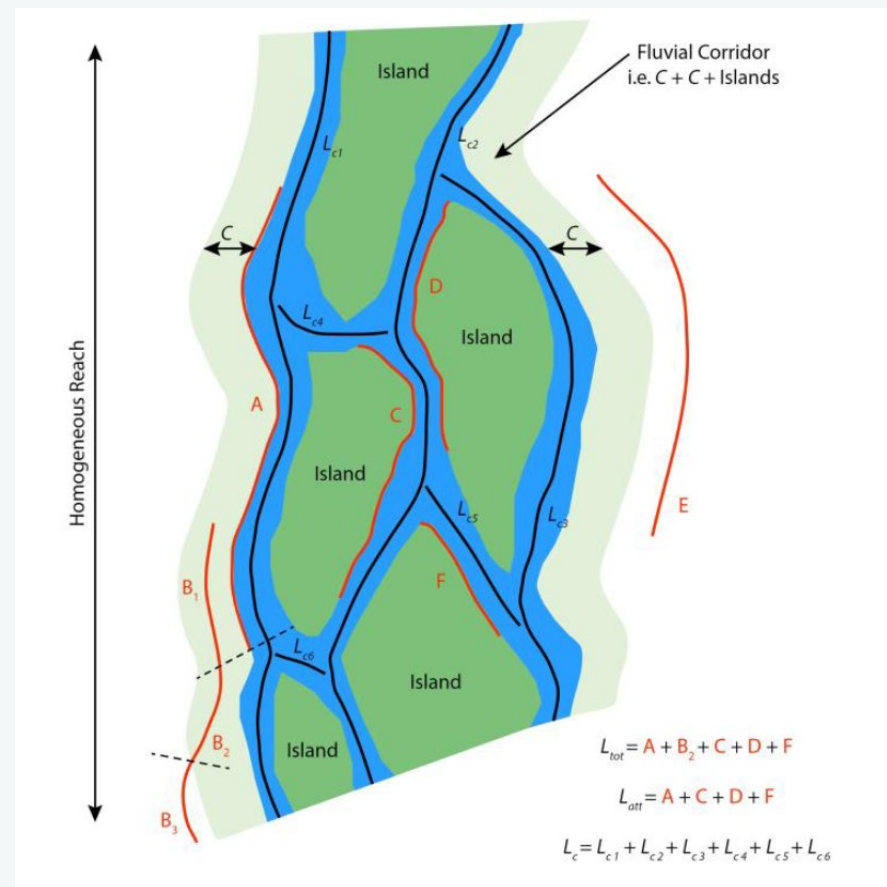
Kunskapsunderlag

Barriärer och fritt strömmande vatten

- » Vad är en barriär enligt EU?
- » Hur hanterar vi laterala och vertikala konnektivitet

Till Planen:

- » Hur mycket nytt fritt strömmande vatten kan vi fixa till 2030 och 2050?
- » Hur stor areal svämplan kan vi restaurera till 2030 och 2050
- » Hur mycket nytt FFR bidrar varje barriär med

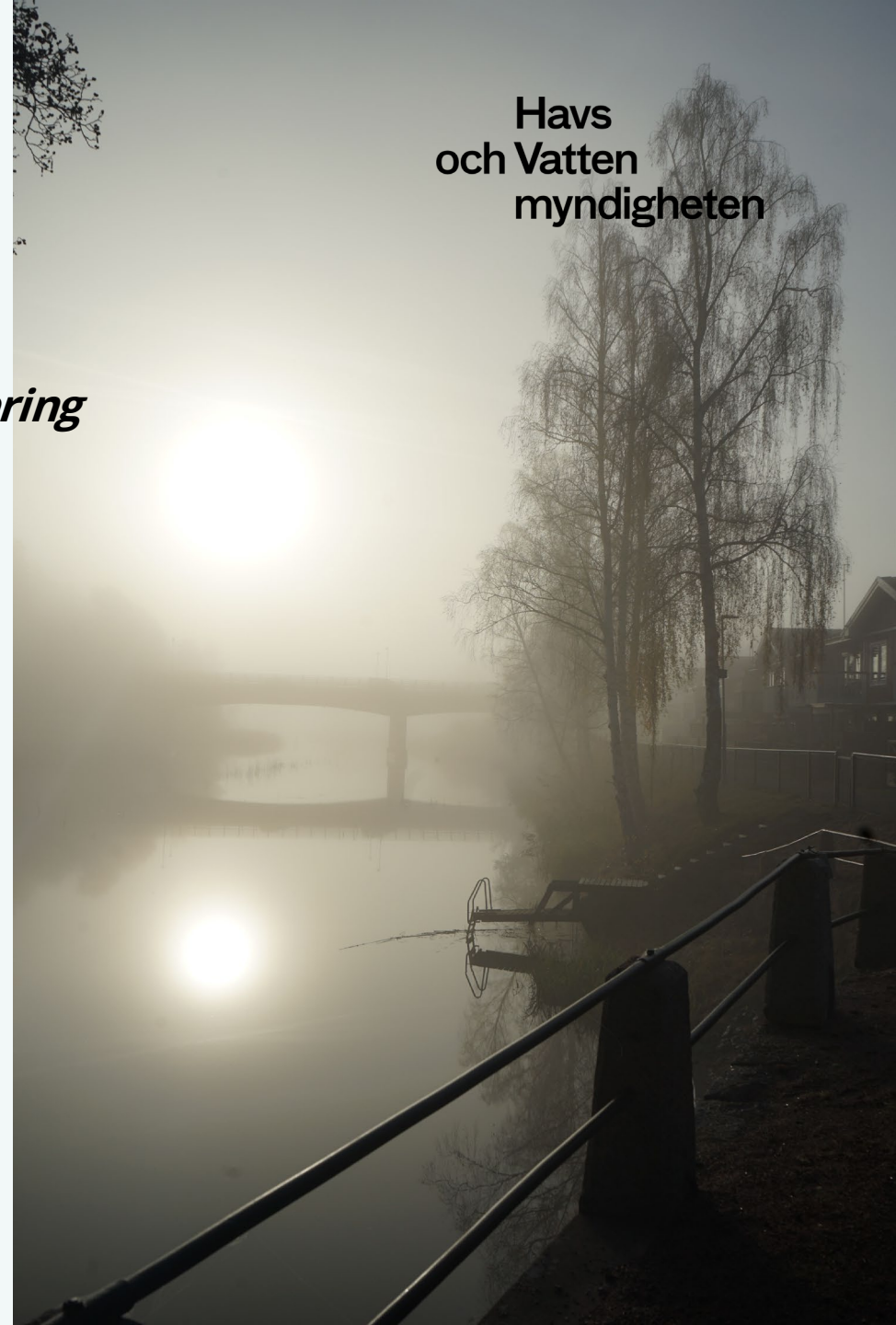

Nationella restaureringsplanen 1 september 2026

Havs
och Vatten
myndigheten

» ***RU-Förslag till nationell restaureringsplan och författningsändringar till följd av EU-förordning om restaurering av natur***

- Naturvårdsverket tillsammans med bl.a. HaV
 - Ett förslag på plan
 - Föreslå nödvändiga författningsändringar
 - Konsekvensutredning
 - Leverans till Rk 27 feb 2026
- » Några nyckelord från uppdraget:
- flexibilitet som finns i förordningen ska nyttjas till fullo
 - inte gå utöver miniminivån i förordningen
 - skydda svenska företags konkurrenskraft

Tre stora utmaning för limniska miljöer

- » Hur bygger vi upp en effektivt kunskapsunderlag?
- » Hur bedömer vi effekt av genomförda åtgärder
 - Medlemsstaterna ska genomföra de restaureringsåtgärder som är nödvändiga för att förbättra tillståndet till gott
- » Hur får vi ut maximalt av befintligt arbete med vattenförvaltningen?
 - Vi har varken personal eller pengar att arbeta i stuprör
 - En mycket aktiv och konkret samverkan måste till redan från 2025

Frågor

Havs
och Vatten
myndigheten

Fikavandring 15:00- 16:00

Havs
och Vatten
myndigheten

- » En kort promenad (drygt 1 km) runt strömmen
- » Svaret på frågor och få vägvisning i mobilen
- » Gå gärna i grupp, tillfälle till diskussion
- » Går att ta frågor i valfri ordning
- » Ta med Kaffe

<https://www.gpsquiz.com>

